

הרב אהרון אגל על

דרושה מהפכה תורנית בישיבות

זכיתי להיות שותף לדרך "האחרת", שבה לומדים תלמידים מבוקר ועד לילה ש"ס ופוסקים בעיון ובבקיאות. על הדרך הזאת אנחנו צריכים לנהל את השיח הפנימי בינינו

במאמר "דרושה מהפכה בישיבות התיכונות" י"א בני סוף, העלה הרב עשירי גורדין את הרעיון החשוב לתת ביטחון ללימודי הקודש בישיבות. ראוי שקברניטי הוועד הרוחני, האי חראים על עיצוב רוחם של הרווחת הבאים, יתנו רעתם על כך, וכן קצו לפני עלייתו של הרב משה צבי גייה זצ"ל לבני מרומים, היתה לי הזכות לארוץ בביתו שבדרום הר חברון. כמו שוכה לעמוד בראש הישיבה הקטנה הלאומית הראשונה, חשתי צורך מיוחד לקבל עצה טובה ממי שחולל את מהפכת הרוחני עך הגדולה בדורנו, יחד עם הרב אברהם צוקרמן שליט"א, ומר"ר הרב יהושע יגל זצ"ל. המהפכה שניתן היה לעקור בני עשרי מסקמות מוסבותיהם ולהגלותם לסקום תורה, היתה נראית כאותם הימים חסרת סיטי כמעט. לא זו אף זו: בגיית הרכינת לימודים התוכעת את כל שעותיו של התלמיד מבוקר ועד ערב, והן תביעה להצטיינות בלימודי הקודש - היתה באמת מוצף למוח בזירתם של התלמידים והוריהם. ומכל זאת, נעשה מה שנעשה, ומילני מודים לטי שהביאנו עד הלום.

לימודי הקודש קודמים

הלומו הגדול של הרב גייה זצ"ל היה להקים דור תלמידי חכמים של ממש, שיתגבנו לכך מגיל נעוריהם. שטובת העם והמדינה יהיו נר לנתיבותם; שמשירות הנפש והגבנות לצאת ממסגרות הקהילה והביתות המצומצמות יהיו טובעים בנפישם. רק הצורך בטענה לציבור רחב ככל הגייתו, הפך את ישרי בת כפר הרא"ה מ"ישיבה קטנה", שבה נלמדים מעט מאוד ליי מודי חול כהכנה לבחינות בגרות - לישיבה התיכונת שכוללת מוכדים. הרב גייה ראה בתקומת הישיבה הקטנה במעלה חבר המעט ישרי לפועלה, כי רק מתוך לקיחת האחריות המכללת על הרוח, ניתן להתמקד בפיתוחם של תלמידי החכמים.

לטפו של עניין, סבר הרב גייה שהדרך המתאימה לרכינס היא להתמקד בשנתיים הראשונות בלימודי קודש בלבד, וכשי נתיים הבאות לעסוק בשילוב של לימודי חול, כהכנה לבגרות. כבוגר "בני עקיבא" וכמי שביילה את שנות בגרותו בישיבה תיכונת, אני חושב שיש לי ראייה מקיפה של שתי צורות הליך נוך. הדרך שישלבו רגילים בה - המשלבת בין קודש לחול - עשתה מה שעשתה והביאה את ברכתה לפולם. ניתן לדרגות בנייתוחים ובפרסונות, אך רומה שהרב גורדין השכיל לבטא במאמרו את הושר שבקיות הרצון הרוחני בצייבור הרחב.

זכיתי להיות שותף גם לדרך "האחרת", שבה לומדים תל מודים מבוקר ועד לילה ש"ס ופוסקים, ראשונים ואחרונים, בעיון ובבקיאות. מטלול שאליו נכנס ילד בוגר כיתה ח', ומצי ליח לרכו את תושי בלימודי תורה והן שמידה על שיטתו ור עננת נעורים. לאחר איכע שנים הוא מנפיק דרכו כשהוא המוש בדרך חיים ברוכה, והותו ואישיותו מתגוררים לו, והוא שמת על השנים שעבר ביודע את תרומתו לעיצוב דרכו. על הדרך הזאת עלינו לנהל את השיח הפנימי בינינו בין אלה שכיבת עם ישראל לבני עיניהם, או למצער - טובת ילדיהם.

תורה מול היצר

מהפכת התקשורת העצומה שמתחוללת לבנו עינינו, קור עת חלוטת לעולמות מטלקלים שלא רציתו שילדינו יחשפו אליהם לעולם. היא גם תקרע קרע בנפשם של אלה שלא היו מלאים בבהירותה של תורה. ניתן, כמובן, לשוב ולנהל קרב מאסף, לזון ב"התכנת חסימה" למניעה, אך יש כלל אותה "בריאתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין". ככל שיעז הרע מת פחת, כך יש להעמיד מולו תורה גדולה ומשמעותית, שתיעז את החוסן הפנימי ואת העמידה האיתנה מול פיתויי החיים. קריאתו של הרב גורדין משטחת מאוד, מטום שעולה סבר נה קריאה לבגרות, להתהלה חדשה, וכשם שירצנו להתגבר על קשים עצומים בעבר - נרע למצוא את הכוחות לחולל את השינויים הנחוצים בהווה.

הכותב הוא ראש ישיבת מעלה חבר לצעירים